

Jak zajistit přesné měření útlumu na optických kabelech a trasách

Brno, 11.3.2016

Jan Brouček, Ján Ďurovka

KALIBRAČNÍ LABORATOŘ A AUTORIZOVANÉ SERVISNÍ CENTRUM v Trnavě

the art of
optical
communication

1. Zvolit vhodnou měřicí metodu
2. Vybrat vhodnou měřicí techniku
3. Dodržovat postupy
4. Vést dokumentaci

Jak jednoduché .....

1. Zvolit vhodnou měřicí metodu

Trasa s jednovidovými vlákny SM 9/125

ČSN EN 61280-4-1 (2009) Fibre optic communication subsystem test procedures – Part 4-1: Installed cable plant -Multimode attenuation measurement

Trasa s mnohovidovými vlákny MM GI 50/125, GI 62,5/125

ČSN EN 61280-4-2 (1999): Fibre optic communication subsystem basic test procedures – Part 4-2: Fibre optic cable plant -Single-mode fibre optic cable plant attenuation

Vlákno SM, MM nebo kabel s tímto vláknem na bubnu

ČSN EN 60793-1-40 Optická vlákna - Část 1-40: Měřicí metody a zkušební postupy – Útlum

V každé z nich je uvedena

transmisní (přímá metoda) – LS+PM, OLTS
reflektometrická (nepřímá) metoda - OTDR

2. Vybrat vhodnou měřicí techniku

Transmisní (přímá metoda)

LS+PM = zdroj záření + měřidlo výkonu, OLTS = měřidlo útlumu,
2 x OLTS = souprava pro měření útlumu

Parametry měřidel: vlnová délka, stabilita zdroje záření, linearita měřidla výkonu

Reflektometrická (nepřímá) metoda – OTDR

OTDR = optický reflektometr

Parametry měřidel: vlnová délka, dynamický rozsah, linearita stupnice útlumu,
přesnost měření délky, mrtvé zóny

Měřicí šňůry (patchcordy)

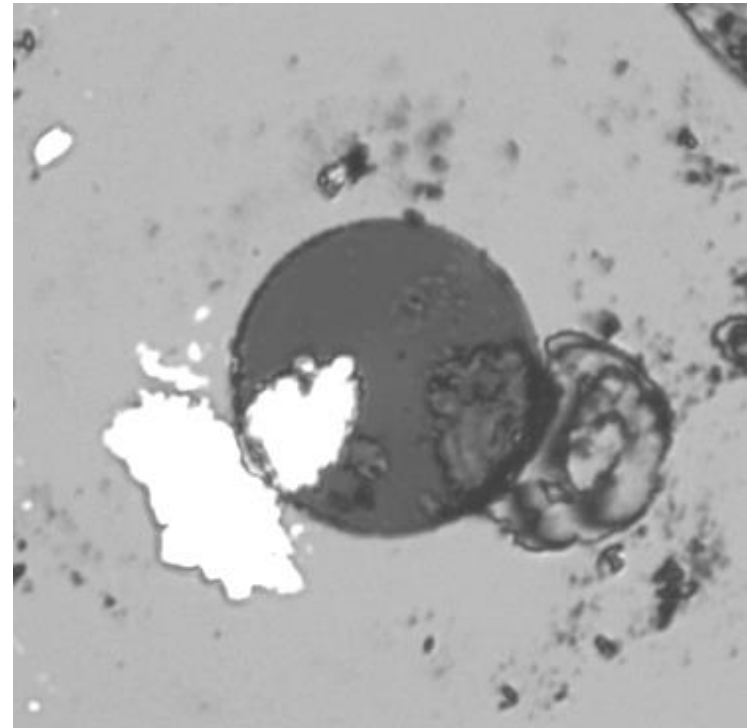
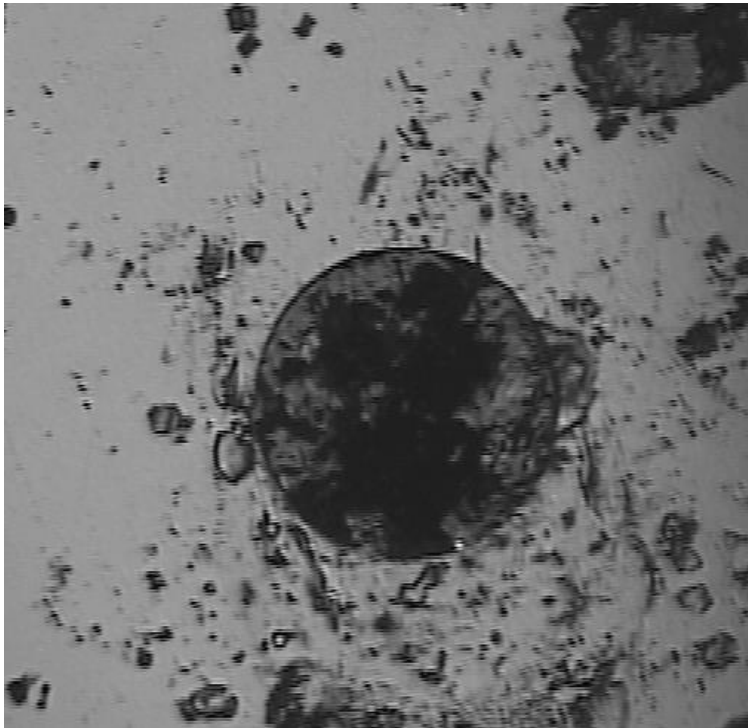
Parametry: vložný útlum (IL), útlum odrazu (ORL), kvalitní vlákno, kvalitní konektory,
vhodné buzení MM vlákna ze zdroje záření

Znát parametry = mít je dokladované od dodavatele

Degradace parametrů = kontrolovat je!

Poškodenie vstupných, výstupných konektorov

Poškodené konektory – reálne konektory zo servisu prístrojov:

3. Dodržovat postupy

Čistit konektory!

Neohýbat šňůry!

SM vlákna – délky šňůr min 2m, 2x závit Ø20 cm

Nešvindlovat !

Zapnout a vytemperovat měřidla ?!

4. Vést dokumentaci

Dokumentace

+ archiv

+ metrologické náležitosti

TUŠÍTE SOUVISLOSTI?

TUŠENÍ SOUVISLOSTÍ ?

Jak **dodavatel** dokladuje kvalitu výrobku nebo služby:

- **Měřicí protokol** a v něm
  - ✓ Výsledky měření
  - ✓ Nejistota měření (přesnost měření) ?!
  - ✓ Podmínky měření (datum, místo, ...)
  - ✓ Použitá měřicí metoda
  - ✓ Seznam měřidel, jejich označení, výrobce, výrobní číslo, datum kalibrace, platnost kalibrace

Výrobce součástek, dílů

Montážní firma

Servisní firma

Poskytovatel IP služby

K tomu dodavatel dokládá investorovi/zákazníkovi (automaticky nebo na vyžádání)

- Technické specifikace měřidla (katalogový list, parametry měřidla)
- Kalibrační certifikát = doklad, že měřidlo má deklarované parametry
- Certifikát o kvalifikaci, zaškolení obsluhy - měřičů ?!

Protokol o výstupní kontrole

Akceptační protokol

Přejímací měření

TUŠENÍ SOUVISLOSTÍ ?

Jak dodavatel dokladuje kvalitu výrobku nebo služby:

- Měřicí protokol a v něm
  - ✓ Výsledky měření
  - ✓ Nejistota měření (přesnost měření) ?!
  - ✓ Podmínky měření (datum, místo, ...)
  - ✓ Použitá měřicí metoda
  - ✓ Seznam měřidel, jejich označení, výrobce, výrobní číslo, datum kalibrace, platnost kalibrace

K tomu dodavatel dokládá investorovi/zákazníkovi (automaticky nebo na vyžádání)

- **Technické specifikace** měřidla (katalogový list, parametry měřidla)
- **Kalibrační certifikát** ≠ doklad, že měřidlo má deklarované parametry
- Certifikát o kvalifikaci, zaškolení obsluhy měřičů ?!

Servis, oprava

Kalibrace

MIMOŘÁDNÁ KALIBRAČNÍ LABORATOŘ PRO VLÁKNOVOU OPTIKU, OPTICKÉ KOMUNIKACE A DATAKOMUNIKACE

Komplexní správa měřicího parku

rámcová smlouva o metrologickém zajištění (metrologické podpoře) nebo
dílčí konzultace a expertní činnosti

Konzultace metrologického zařazení měřidla/měřidel

Pomůžeme vám zařadit měřidlo podle jeho významu, parametrů a měřicí aplikace, tak
abyste mohli garantovat přesnost a správnost měření.

Pomůžeme Vám stanovit kalibrační interval.

Vedení záznamů o stavu měřidel

Agenda technického a metrologického stavu měřidel, záznamy o servisech, kalibracích,
hlídání termínů, výzvy k rekalibraci ...

Konzultace výsledků měření a výpočet nejistot měření

HLÍDÁME VÁM KALIBRACE

MĚŘIT A VĚŘIT

MIMOŘÁDNÁ KALIBRAČNÍ LABORATOŘ PRO VLÁKNOVOU OPTIKU, OPTICKÉ KOMUNIKACE A DATAKOMUNIKACE Nejlepší měřicí schopnosti kalibrační laboratoře

Optický výkon:	$\pm 2 \%$ nejistota*
Vlnová délka:	$\pm 0,003$ nm nejistota*
Rozlišení optického výkonu:	$\pm 0,001$ dB
Linearita optického výkonu:	$\pm 0,05$ dB nejistota*
Linearita měrného útlumu OTDR:	$\pm 0,0013$ dB/dB*
Délka optického vlákna:	$\pm 0,2$ m nejistota*
Optický útlum:	$\pm 0,05$ dB nejistota*
Frekvence hodin, TX, RX:	$\pm 0,00005 \%$ nejistota*
Tvar pulzní masky :	$\pm 0,2 \%$ nejistota*

*) neistota na základe bilančnej tabuľky neistôt pre koeficient pokrytia $k=2$ t.j. cca 95% spoľahlivosť.

MIMOŘÁDNÁ KALIBRAČNÍ LABORATOŘ PRO VLÁKNOVOU OPTIKU, OPTICKÉ KOMUNIKACE A DATAKOMUNIKACE

Kalibrujeme měřidla

PM – měřidla optického výkonu

LS – zdroje optického záření

OLTS – měřidla optického útlumu, soupravy měřidel útlumu

OLTS – automatická měřidla optického útlumu, soupravy měřidel útlumu s automatickým režimem

ORL – měřidla útlumu odrazu

PPM – PON měřidla optického výkonu

OTDR-SM – optické reflektometry pro jednovidová vlákna SM 9/125

OTDR-MM – optické reflektometry pro mnohovidová vlákna MM GI 62,5/125, GI 50/125

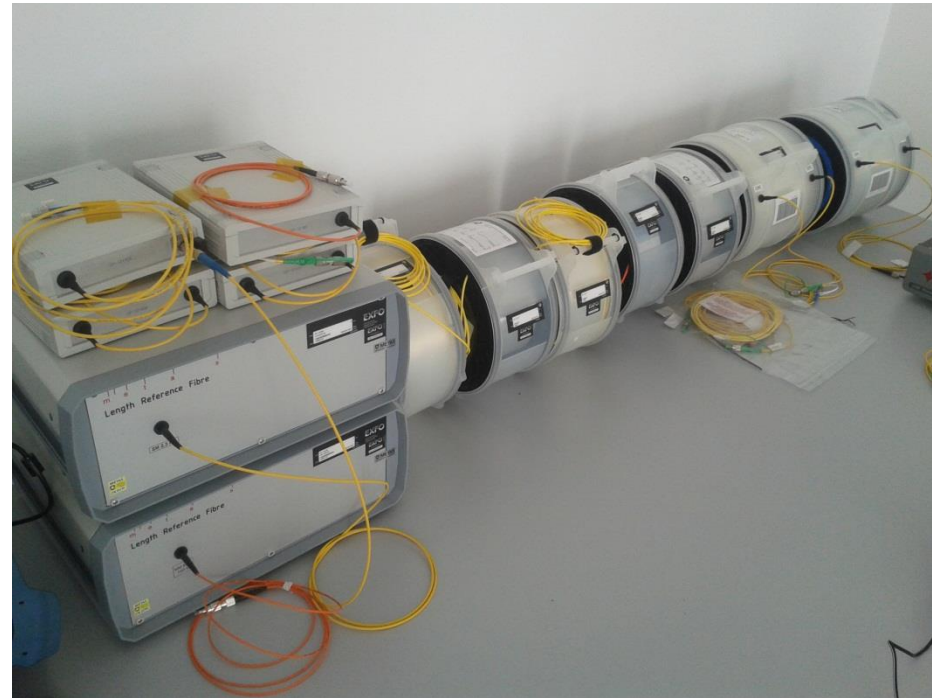
VOA-SM, VOA-MM – optické atenuátory pro SM vlákna a MM vlákna

OSA – Optické spektrální analyzátoři pro SM vlákna

Testery Ethernet, PDH, SDH, STM pro datakomunikace 10 Mbit/s - 10Gbit/s

Kalibračné laboratórium

Jak prokazovat kvalitu optických tras – na jakém hřišti to hrajeme?

18.5.2015

Jan Brouček

AKADEMIE VLÁKNOVÉ OPTIKY A OPTICKÝCH KOMUNIKACÍ®

the art of
optical
communication

The logo for PROFiber NETWORKING features a stylized blue and grey arch above the text. The word 'PROFiber' is in a bold, blue, sans-serif font, with a registered trademark symbol. Below it, 'NETWORKING' is written in a smaller, grey, all-caps, sans-serif font. A small number '17' is visible at the bottom right of the logo area.

PROFiber®
NETWORKING 17

Nečteme, neznáme technické normy:

Pro měření optických tras

ČSN EN 61280-4-1 ed.2 Postupy zkoušek optického vláknového komunikačního subsystému - Část 4-1: Instalované kabelové trasy - **Měření mnohovidového útlumu**

ČSN EN 61280-4-2 Postupy zkoušek optického vláknového komunikačního subsystému - Část 4-2: Optická vláknová kabelová trasa - **Útlum jednovidové optické vláknové kabelové trasy**

ČSN EN 61280-4-4 Postupy zkoušek optického vláknového komunikačního subsystému - Část 4-4: Optické kabelové trasy a spoje - **Měření polarizační vidové disperze instalovaných spojů**

ČSN EN 60793-1-1 ed. 2 Optická vlákna - Část 1-1: Měřicí metody a zkušební postupy - Všeobecně a návod

ČSN EN 60793-1-40 až 1-49 Measurement methods and test procedures for transmission and optical characteristics

ČSN EN 60793-1-40 Optická vlákna - Část 1-40: Měřicí metody a zkušební postupy – **Útlum**

ČSN EN 60793-1-48 ed. 2 Optická vlákna - Část 1-48: Měřicí metody a zkušební postupy –
Polarizační vidová disperze

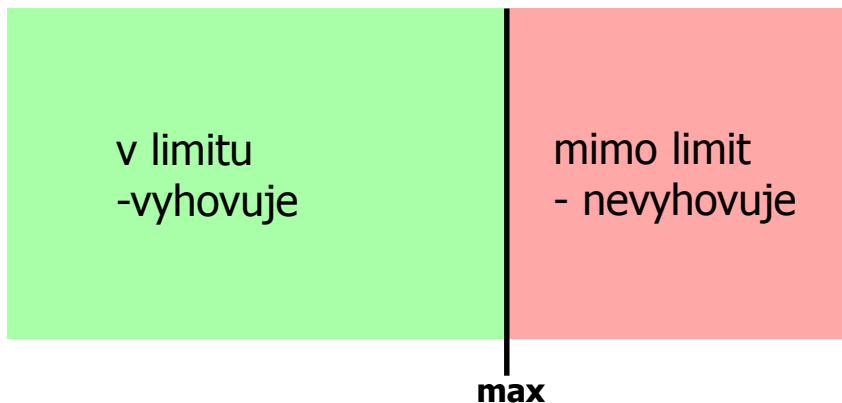
ČSN EN 60793-1-42 ed. 2 Optická vlákna - Část 1-42: Měřicí metody a zkušební postupy –
Chromatická disperze

ITU-T G.650.3 Test methods for installed single-mode optical fibre cable links

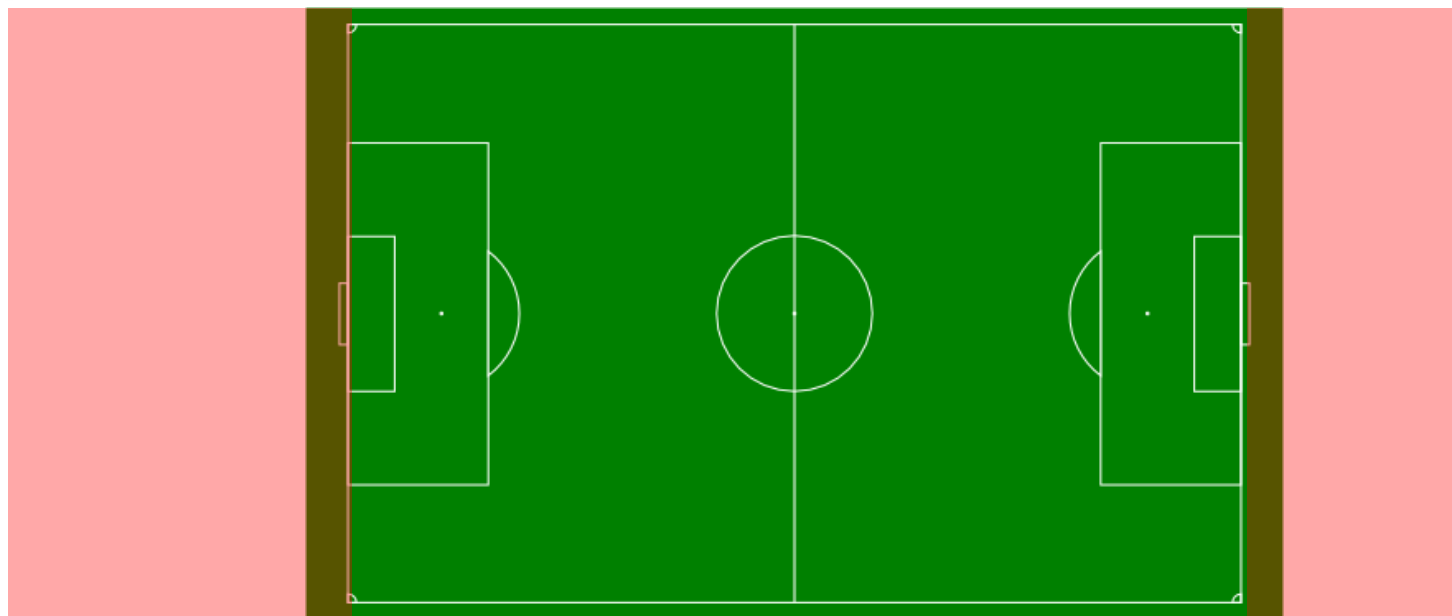
V každé je uvedena nějaká RTM – Reference Test Method

Výsledek:

máme objektivní limit, který by měl každý splnit

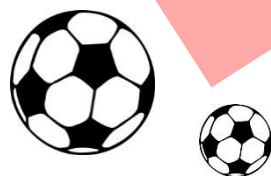
v limitu
-vyhovuje

mimo limit
- nevyhovuje

max

Lajna je součástí hřiště – tam ještě můžeme hrát.
Aby byl míč v autu, musí být celým objemem za čarou.

S jak velkým míčem budeme hrát?

kdo to určuje?

kdy je naměřená hodnota v limitu ?

měřený parametr
IL (dBm)

Skutečnost neznáme.
Známe jen údaj na displeji.

mimo limit
- nevyhovuje

V limitu ? vyhovuje/nevyhovuje?

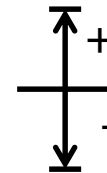
+ nejistota 0,5 dB
- nejistota 0,5 dB

Limit IL (dB)

v limitu
- vyhovuje

naměřená hodnota

+ nejistota 0,5 dB
- nejistota 0,5 dB

Máme minimálně 95% jistotu, že nejsme v limitu.

Nedokážeme rozhodnout, zda jsme, či nejsme v limitu.

Máme minimálně 95% jistotu, že jsme v limitu.

stačí nám přesnost soupravy?

měřený parametr
IL (dBm)

Kolik zaplatíme za vyšší přesnost? Můžeme si to dovolit?

mimo limit
- nevyhovuje

Limit IL(dB)

Běžná přesnost

vyšší přesnost

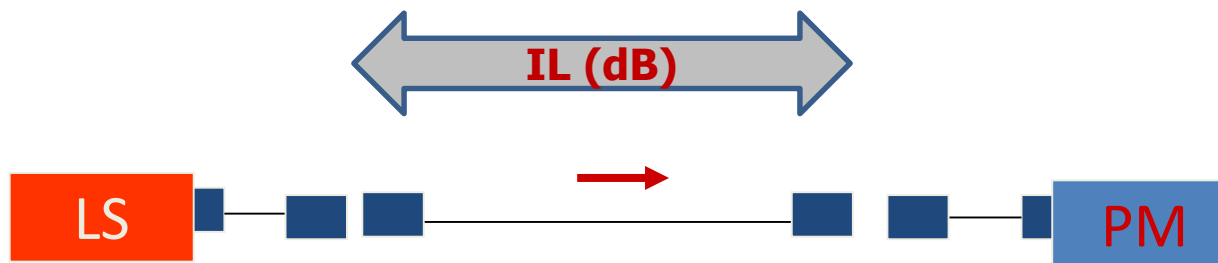

0 dBm

1. Cíl akceptačního měření: vyřadit co určitě není v limitu.

2. Cíl akceptačního měření: garantovat co určitě je v limitu.

Jednosměrná souprava měření útlumu

Chyba měření = chyba soupravy + chyba metody

Nejistota měření IL: $u_{IL1} = \sqrt{u_{LSPM}^2 + u_{MET}^2}$

Nejistota soupravy LS+PM: $u_{LSPM} = 0,27\text{dB} (*) \rightarrow u_{LSPM} = 6,4 \%$

Nejistota metody 1a, 1c, 1d : $u_{MET} = 0,2 \text{ dB} (**) \rightarrow u_{LSPM} = 4,7 \%$

Nejistota měření IL: $u_{IL1} = \sqrt{6,4^2 + 4,7^2} = 8 \%$ $\rightarrow u_{IL1} = 0,33 \text{ dB}$

(*) zdroj: Ivo David, příspěvek na semináři Měření a údržba sdělovacích kabelů, Tábor, květen 2012

(**) zdroj: výpočet dle rozptylu hodnot IL běžných konektorů pro 2 konektory (vstupní a výstupní konektor)

Každý kvality manažer zodpovědný za výstupní kontrolu musí znát:

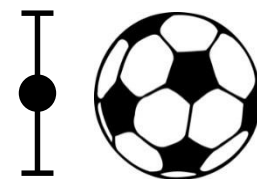
Evaluation of measurement data - Guide to expression of uncertainty in measurement
BIPM dokument JCGM 100:2008

Bible každého metrologa

Výsledek:

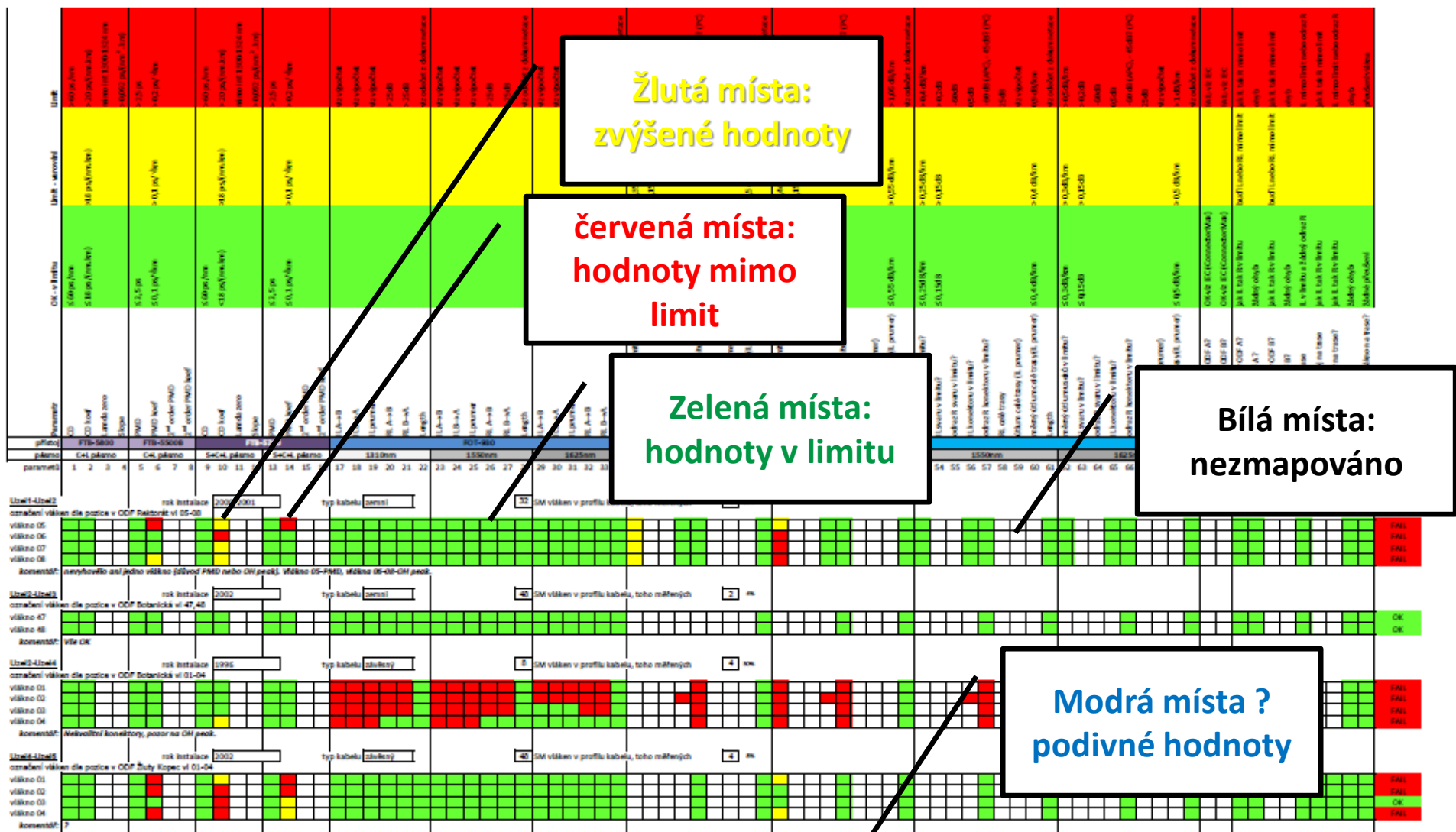
**máme vyjádřenou nejistotu měření
pro každý parametr.
Můžeme měřit a rozhodnout o kvalitě.**

Mapa sítě v Hansbrouking projekci

- aneb: jedním pohledem na jednu stranu

Závěr – shrnutí postupu:

1. Spočítáme limit parametrů včetně toleranční analýzy součástek.

2. Spočítáme nejistoty pro zvolenou měřicí metodiku

Potom už jen zbývá

3. Změřit

4. Zpracovat a vyhodnotit

5. Obhájit

6. Fakturovat

7. Nezapomenout, archivovat

Měřit a věřit.

Hodně štěstí a trpělivosti ....

Pokud budete potřebovat pomoci s body 1. až 5., rádi Vám je zpracujeme.

Děkujeme. Přijďte se podívat

- Kdykoliv do Trnavy

... i jinam za námi.

... nebo my za Vámi.

děkujeme za pozornost

Jan Brouček, Ján Ďurovka